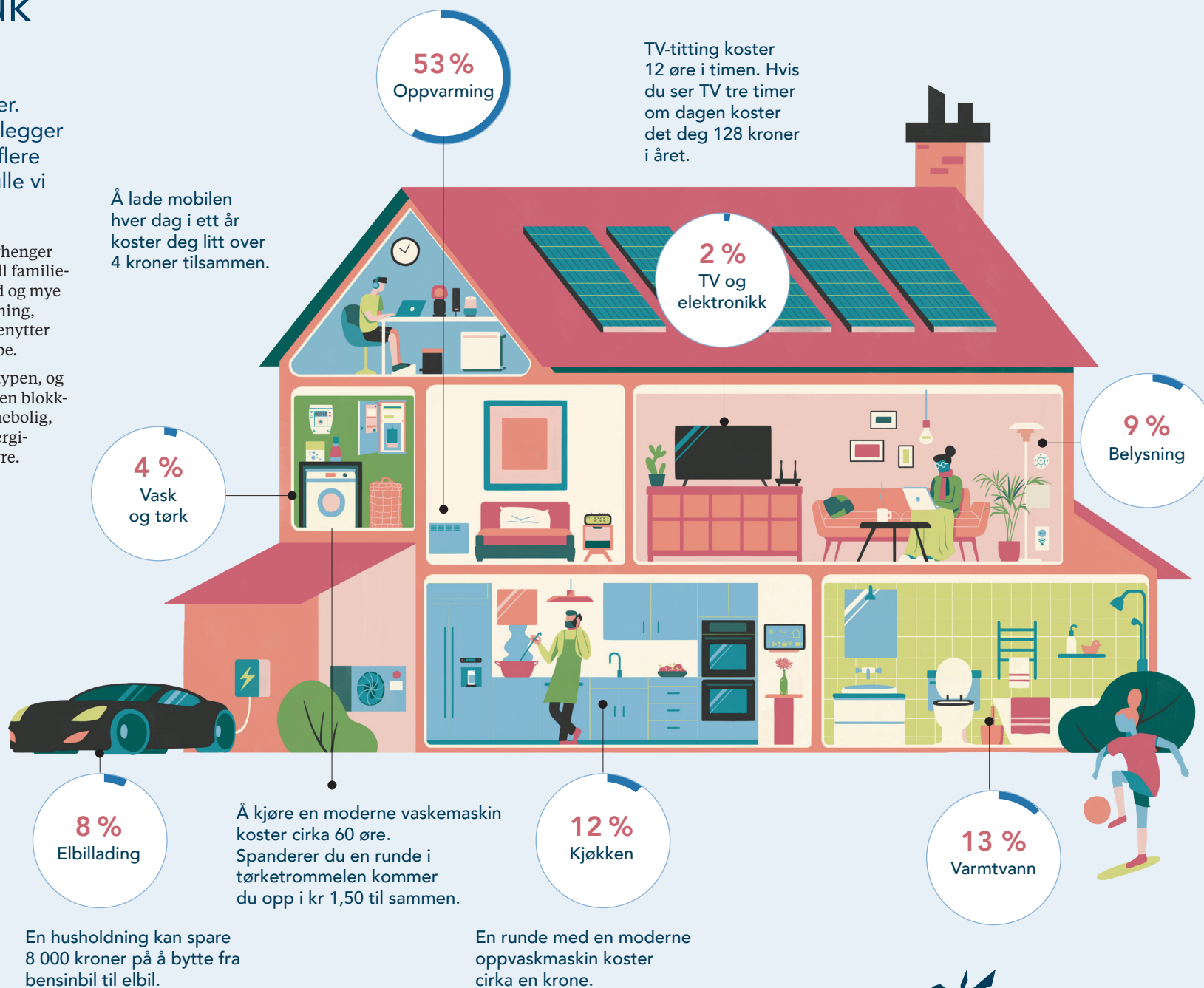
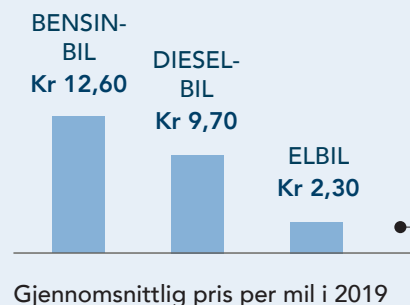

Ditt strømforbruk

Vi bruker strøm til alle døgnetstider. Fra vi står opp om morgenen til vi legger oss om kvelden benytter vi oss av flere titalls elektriske apparater. Hva skulle vi gjort uten strøm?

Hvor mye strøm du bruker kan variere. Det avhenger blant annet av størrelsen på boligen din, antall familied medlemmer, antall yttervegger, TEK-standard og mye mer. I Norge bruker vi mest energi til oppvarming, enten vi kun har elektrisk oppvarming eller benytter andre kilder som fjernvarme eller varmepumpe.

Eneboliger er den mest energikrevende boligtypen, og bruker i snitt over dobbelt så mye energi som en blokkleilighet. For en familie på fire som bor i en enebolig, har elbil og kun elektrisk oppvarming kan energiforbruket fordele seg som i eksempelet til høyre.

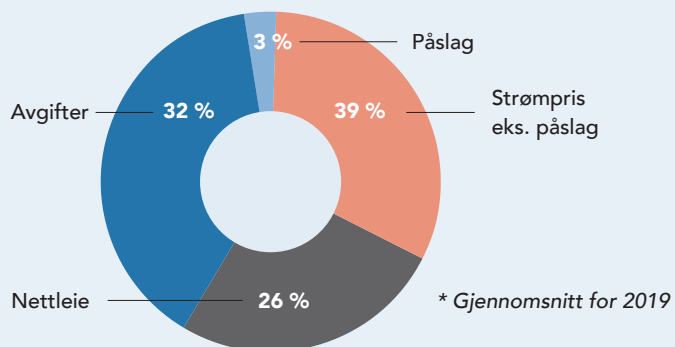

Strøm – dette betaler du for

Hvor mye vi betaler for strøm avhenger av mange ting. Dette består strømregningen din av.

- **Strømprisen:** Den prisen strømprodusentene til enhver tid får på strømbørsene.
- **Påslaget** er det strømleverandørene tar betalt for å tilby tjenestene og strømproduktene sine til deg. Påslaget er enten per kilowatttime eller et fast månedsbeløp. En andel av påslaget går også til å betale lovbestemte elsertifikater.
- **Nettleien** er det du betaler for at nettselskapet skal frakte strømmen til huset ditt. Nettleien er delt inn i et fast ledd og et variabelt ledd som avhenger av hvor mye strøm du bruker. Nettleien avhenger også av hva det koster å bygge og drifte strømmettet i din region.
- **Avgiftene** består av elavgift, Enova-avgift og merverdiavgift. Nettselskapene krever inn avgiftene på vegne av myndighetene. Deler av landet er fritatt for noen av avgiftene.
- En del strømleverandører tilbyr én felles faktura for strøm og nettleie, såkalt gjennomfakturerings.

Dette består strømprisen din av:

Hvem skal jeg kontakte hvis jeg har spørsmål?

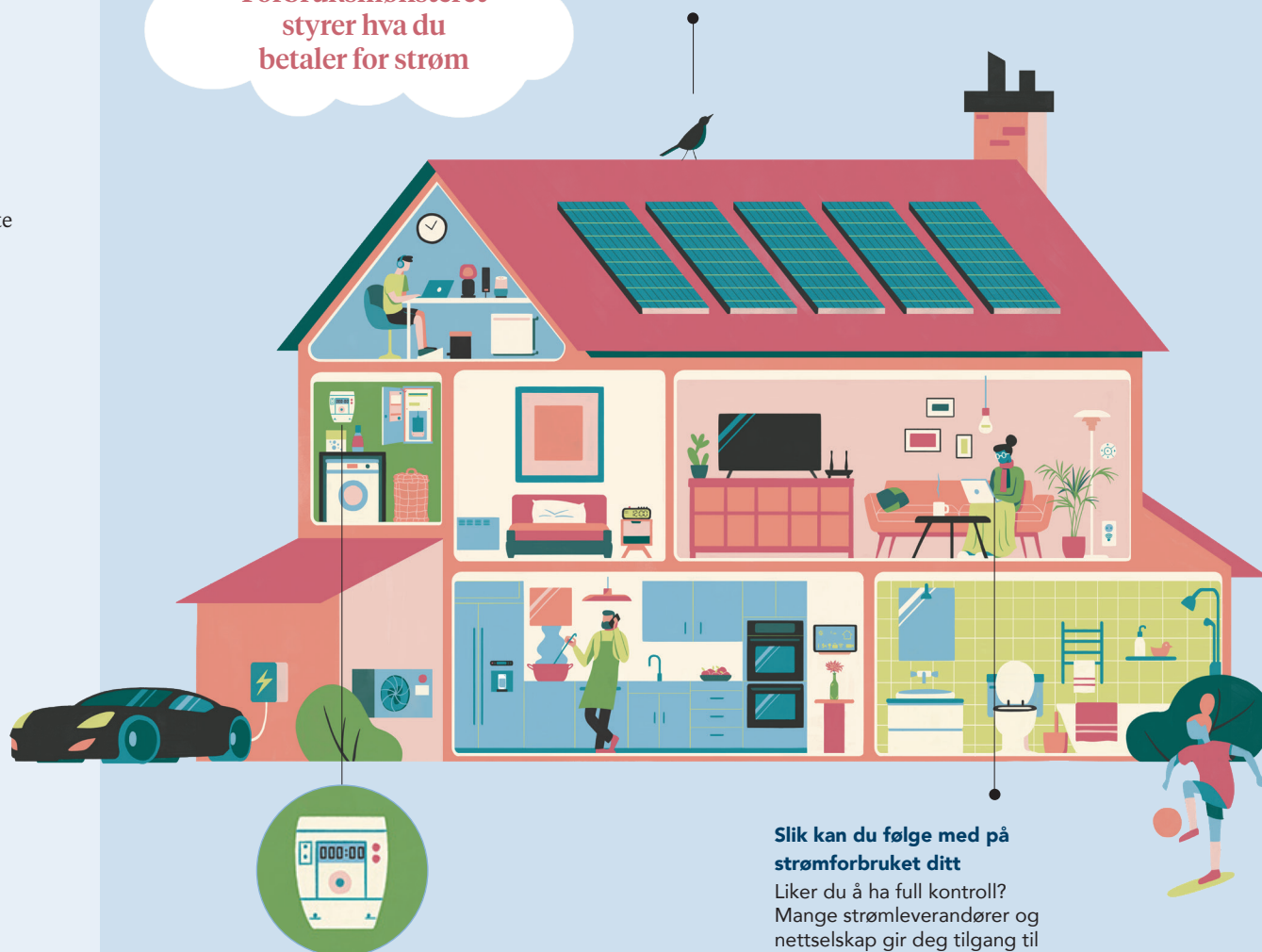
For spørsmål om fakturaen og strømforbruket ditt, kontakt din strømleverandør. For spørsmål om strømmåleren og det elektriske anlegget ditt, kontakt nettselskapet.

strømguiden.no

Forbruksmønsteret styrer hva du betaler for strøm

Fyrer du for kråka?

Å redusere innnetemperaturen med én grad reduserer energiforbruket med 5 % per år. Etterisolering og montering av sparedusj er andre effektive tiltak for å spare strøm.

Slik kan du følge med på strømforbruket ditt

Liker du å ha full kontroll? Mange strømleverandører og nettselskap gir deg tilgang til digitale tjenester hvor du kan følge med på strømforbruket ditt time for time.

Smarte løsninger kan gi lavere strømavgifter

Elsker du duppeditter? Både strøm og nettleie avhenger av strømforbruket ditt, hvor mye du bruker og når på døgnet du bruker strøm. Etter innføringen av smarte strømmålere (AMS) kan du skaffe deg duppeditter som kan gi deg lavere strømavgifter. Ta kontakt med din strømleverandør.

Valg av strømprodukt

Syns du strøm er vanskelig? Dette bør du spørre om når du skal velge strømprodukt.

- Hva er varigheten på avtalen? Er det bindingstid?
- Koster det noe å gå ut av avtalen?
- Hva er påslaget og månedsbeløpet?
- Når og hvordan varsles prisendringer?
- Hvordan kan jeg følge med på strømforbruket mitt?
- Tilbyr dere felles fakturering med mitt nettselskap?
- Hvilke betalingsløsninger tilbyr dere?
- Kan jeg få tilbudet skriftlig tilsendt på e-post?
- Hvis du går for et kampanjetilbud, spør om hvilken avtale og vilkår du får i etterkant av kampanjen.

Strømprodukter

Det fins i hovedsak tre typer strømprodukter i Norge, men med litt forskjellige navn. De vanligste strømproduktene er fastpris, spotpris og variabel pris. Er du usikker på hvilket produkt som er best for deg, ta kontakt med strømleverandøren din så hjelper de deg.

Spotpris betyr at du betaler den faktiske prisen på strømbørsen time for time. I tillegg kommer et påslag på strømprisen i øre per kilowatttime eller kroner per måned. Din strømmregning varierer dermed både med forbruket ditt og prisene – time for time.

Fastpris gir deg én fast strømpris for hver kilowatttime du bruker. Fastprisen gjelder i en bestemt periode med bindingstid – alt fra tre måneder til fem år. Strømmregningen varierer kun etter som hvor mye strøm du faktisk bruker.

Variabel pris gir deg samme strømpris i en periode på minimum 14 dager før prisen eventuelt justeres for å følge prisene på strømbørsen. Strømleverandøren skal gi deg beskjed om prisendringen god tid i forveien.

Andre tjenester? Mange strømleverandører tilbyr andre typer tjenester sammen med

strømproduktet. Opprinnelsesgarantier lar deg bruke din forbrukermakt til å støtte og øke etterspørselen av vannkraft, vindkraft eller solkraft fra et bestemt kraftverk. Ordningen er også en viktig dokumentasjonsstandard for bedrifter.

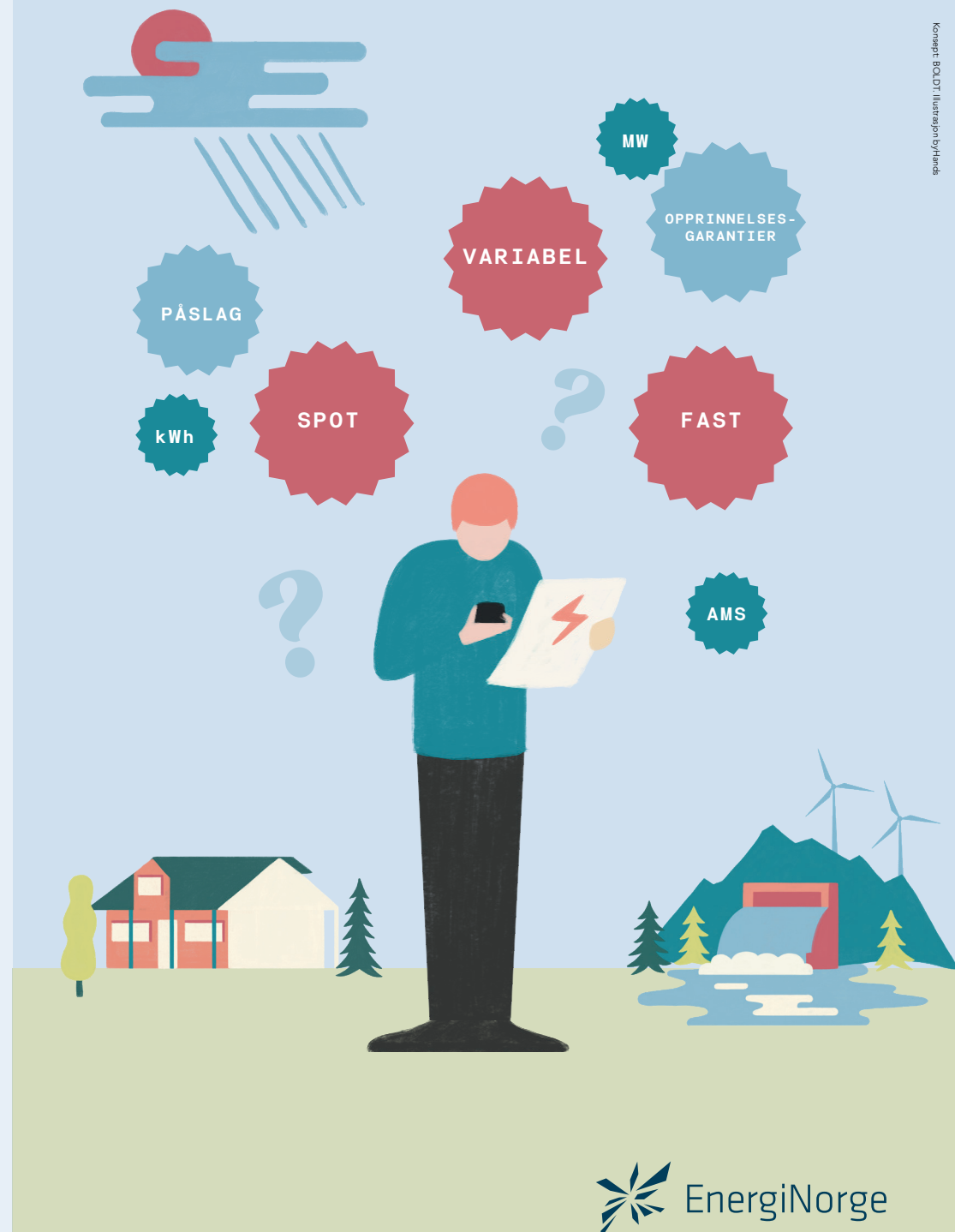
Digitale tjenester som lar deg følge med på eller styre strømforbruket ditt og ulike betalings-tjenester kan gjøre betalingen enklere eller mer forutsigbar.

Det er lett å bytte strømleverandør.

Det er gratis å bytte strømleverandør. Når du har funnet et strømprodukt som passer for deg kan du bare inngå avtalen, så ordner den nye strømleverandøren resten. Det finnes også en rekke strømprisportaler som gir deg veiledning og hjelp.

Skal du flytte? Husk å si fra til din strømleverandør når du flytter ut, hvor du flytter og når du flytter inn – så du ikke risikerer å miste strømmen.

stromguiden.no

Norge har sikker strømforsyning

Nettselskapenes oppgave er å sikre at landets 350 000 kilometer med strømkabler og linjer fungerer, og bringer strømmen hjem til deg.

- Det må være perfekt balanse mellom produksjon og etterspørsel, ellers fungerer ikke strømmettet.
- I 2018 opplevde hver strømkunde i snitt 2,3 strømbrydd med varighet over 3 minutter. Den gjennomsnittlige strømkunden var uten forsyning 2 timer og 46 minutter.
- 38 % av strømkundene opplevde ingen avbrudd.

Krav på kompensasjon ved lengre strømbrydd

- Hvis strømmen er borte over 12 timer har du krav på kompensasjon fra nettselskapet. Myndighetene bestemmer satsene som du har krav på.
- Fra 2021 vil slik kompensasjon skje automatisk uten at kundene trenger å gjøre noe som helst.

Kan vi bruke strømmettet smartere?

- Det er strømkundene som finansierer strømmettet gjennom nettleien.
- Når vi bruker mye strøm samtidig så utfordrer vi strømmettet siden det da må forsterkes for å tåle de høyeste forbrukstoppene.
- Å bygge “unødvendig” strømmett vil føre til dyrere nettleie. Det er derfor billigst og best for oss alle å utnytte det strømmettet vi har, best mulig.
- En måte å gjøre det på er at vi alle jevner ut forbruket vårt og prøver å unngå å bruke mye strøm i “rushtiden” om morgenen og ettermiddagen, eksempelvis lader elbilen på andre tidspunkt.
- Fremtidens strømrregning vil altså fokusere mer på hvor mye strøm du bruker samtidig, noe du som kunde kanskje ikke har reflektert over før.
- Hvis du og andre klarer å tilpasse deg et jevnere forbruksmønster, så vil regningen din og andres bli lavere.
- Samtidig unngår vi dyre investeringer i nytt strømmett og nettleien for oss alle kan holdes nede – vinn-vinn for deg og alle oss andre.

Hva gjør jeg hvis strømmen går?

- Hvis strømmen bare har gått hos deg bør du undersøke om sikringer har gått eller om jordfeilbryteren har blitt løst ut.
- Hvis strømmen har gått hos naboen også er det feil på strømmettet.
- Sjekk om du har fått melding om varslet arbeid, hvis ikke, sjekk hjemmesiden eller appen til nettselskapet for informasjon om årsak og hvor lang tid det vil ta å rette feilen.

Norge har svært sikker strømforsyning og strømmen kommer frem 99,99 % av tiden.

Din nye strømhverdag

Innføringen av smarte strømmålere – AMS-målere – gir deg mange muligheter for å bruke strøm på en smartere måte.

Du får:

- Bedre oversikt over strømforbruket ditt via MinSide eller apper.
- En mer korrekt strømregning. Måleren gir informasjon om hva du faktisk bruker, time for time.
- Ny teknologi og tilleggstjenester for å få et smartere strømforbruk.
- Strømbrydd varsles automatisk til nettselskapet og kan rettes raskere.
- Nettselskapene får bedre oversikt over strømforbruket, og kan investere mer målrettet i strømmettet. Dette gir lavere nettleie på sikt.

Strømmen er dyrest når etterspørselen er høyest

Automatisk energistyring lar deg utsette lading av elbilen eller skru av varmekablene noen timer, dersom strømprisen går over et visst nivå.

Smart strømforbruk – kom i gang

Ved å kontakte nettselskapet kan du åpne HAN-porten (Home Area Network) på din AMS-måler. Mange leverandører tilbyr nå utstyr som kan kobles på HAN-porten for å gi deg et smartere strømforbruk.

Bli din egen strømprodusent

Solceller på taket kan være et supplement til å bruke strøm fra strømmettet. Solcellene kan kobles til strømmettet slik at du kan selge strøm når du produserer mer enn du bruker selv.

Energistyring
reduserer
strømutgiftene.

Smart lading

En smart ladeboks henter inn prisen for strøm i forkant, så den selv vet når den skal lade elbilen din. Slik blir det både billigere og enklere for deg.

Internet of Things

Smarte elektriske apparater kan gi lavere forbruk og økt sikkerhet ved at de skrur seg på og av automatisk.

Hvem gjør hva i strømmarkedet

Det er mange bedrifter som sørger for at du får strømmen hjem til deg. Her er en oversikt over hvem som gjør hva.

STRØMLEVERANDØRENE er kundens kontaktpunkt og tjenesteleverandør

- Strømløseleverandørene handler strøm på strømbørsene og selger den videre til deg.
- Strømmen pakkes som forskjellige strømprodukter for å ivareta kundenes preferanser; fastpris eller spotpris, ulik varighet, betalingsløsninger, digitale tjenester eller muligheten for opprinnelsesmerket strøm fra fornybar energi.
- Mange strømløseleverandører tilbyr også andre tjenester tilknyttet strøm, som for eksempel ladetjenester for elbiler, styring og kontroll av eget strømforbruk og tjenester knyttet til egen solkraftproduksjon.
- Konkurransen mellom strømløseleverandørene sikrer lave kostnader for kundene.

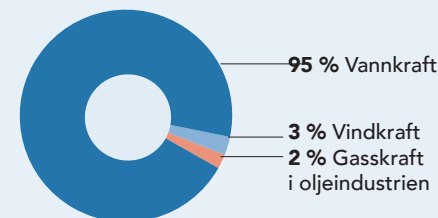
STRØMBØRSENE er markedsplassene hvor produsentene konkurrerer om å tilby den strømmen som til enhver tid etterspørres.

Hvorfor svinger strømprisen så mye?

- Strømprisen varierer med tilbud og etterspørsel.
- Strømprisen avhenger av bl.a. nedbør, temperaturer og kostnadene til utenlandske strømprodusenter.
- De høyeste prisene får vi når det er lite vann til strømproduksjon og lave temperaturer, f.eks. en kald vinterdag.

STRØMPRODUSENTENE produserer fornybar strøm

- I et normalt år produserer vi i Norge om lag 147 terrawattimer strøm fra 1 723 små og store kraftverk i hele landet. Forbruket er litt lavere, på cirka 130 terrawattimer.
- 98 % av norsk strømproduksjon kommer fra fornybare energikilder.

NETTSELSKAPENE sørger for at strømmen kommer hjem til deg til enhver tid

- Nettselskapene er ansvarlige for at 350 000 km med linjer og kabler fungerer og transporterer strømmen til deg. Dette innebærer først og fremst drift og vedlikehold av eksisterende nett, men også bygging av nytt nett når det trengs.
- Statnett eier og drifter "motorveiene" i strømmettet, mens nettselskapene eier de mindre "veiene" som fører strømmen frem til din gate og ditt hus.
- Norge har svært sikker strømforsyning og strømmen kommer frem 99,99 % av tiden.
- Nettselskapene er monopol og myndighetene regulerer og kontrollerer deres økonomi.

Strøm – klimavennlig, effektiv og rimelig

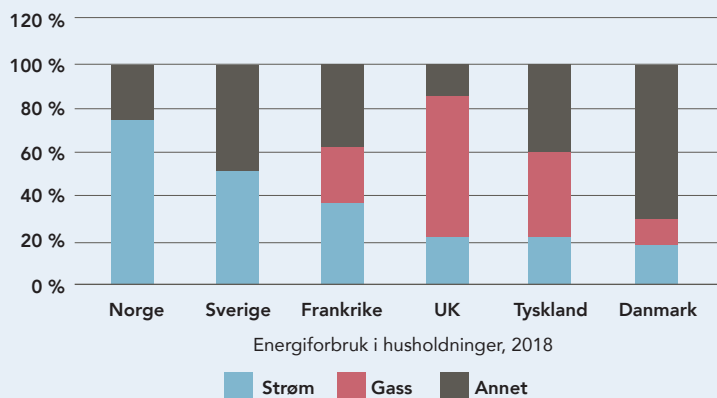
Forbruk av fornybar strøm har ingen klimagassutslipp, og ved å bytte fra en fossile energikilder til strøm kutter du utslippene dine.

- En elektromotor utnytter ca. 90 % av energien den tilføres, mens en forbrenningsmotor bare utnytter 20-30 %.
- Elektrifisering av alle personbiler i Norge vil gi et 10% kutt i klimagassutslippene.

Omlegging til strøm gir lavere klimagassutslipp

- En elektromotor utnytter ca. 90 % av energien den tilføres, mens en forbrenningsmotor bare utnytter 20-30 %.
- Elektrifisering av alle personbiler i Norge vil gi et 10 % kutt i klimagassutslippene.
- Nordmenn er verdensmestere i elbil. Ingen andre land har en høyere elbilandel enn Norge.
- Hvis alt fossilt energibruk blir byttet til strøm vil Norge halvere sine klimagassutslipp og kutte 25 millioner tonn CO₂.
- Våre naboland blir også mer fornybare. EUs strømproduksjon var 35 % fornybar i 2019. Utslippene fra strømproduksjonen falt med 12 % fra 2018 til 2019.

Norge leder an i elektrifiseringen av Europa

Elektriske fly med null utslipp er under utvikling. En flytur fra Trondheim til Oslo med elfly vil spare klimaet for 46 kg CO₂ per passasjer.

Handel med strøm er et lønnsomt klimatiltak

Forbruk av fornybar strøm har ingen klimagassutslipp, og ved å bytte fra en fossile energikilder til strøm kutter du utslippene dine.

Mer sol- og vindkraft i Europa gjør det mulig å fase ut fossil energibruk, men stenging av kullkraftverk avhenger av at man får tilgang til alternativer når det ikke blåser og sola ikke skinner. Det sørger pris svingningene i markedet og utbygging av strømmett for at de får. Det gjør at andre land kan kjøpe fleksibel vannkraft fra oss på dager med lite vind og sol, mens vi kan kjøpe rimelig fornybar strøm tilbake på dagene med mye vind og sol.

Elektriske hurtigbåter er utslippsfrie og sparer klimaet for 0,9 kg CO₂ per passasjer per kilometer.

All kraftutbygging har miljøkonsekvenser

Vi kan måle klima- og miljøbelastningen av forskjellige energikilder fra utvinningen av materialer, til bygging av kraftverk og gjennom produksjonsfasen. Dette kalles en livsløpsanalyse.

Ifølge FN har vindkraft og vannkraft:

- 90-98 % lavere klimabelastning enn gjennomsnittlig global strømproduksjon
- 90-96 % lavere belastning på økosystemer enn gjennomsnittlig global strømproduksjon.

Hvis du bytter ut en bensinbil som bruker 0,6 liter bensin/mil med en elbil og kjører 12.000 km i året, sparer du klimaet for 1,67 tonn CO₂.

